

NIEUWSBRIEF PEDIATRIE

Een halfjaarlijkse update

De inhoud van deze nieuwsbrief wordt aangeleverd door de pediatriegroep vanuit de vakgroep revalidatiewetenschappen van UGent, onder toezicht van Prof. dr. Chris Van den Broeck en Prof. dr. Lynn Bar-On.

Wij zetten ons gepassioneerd in voor onderwijs, onderzoek, en nog veel meer binnen de richting pediatrie.

Deze nieuwsbrief delen wij graag met zoveel mogelijk mensen, met als doel meer inzicht te geven in een deel (maar zeker niet alles) van wat er speelt binnen de pediatriegroep van UGent.

In deze nieuwsbrief vind je:

De nieuwste projecten, ontwikkelingen, weetjes en nog veel meer!

DE DIGITALE SPRONG VOORUIT?! REVALIDATIETECHNOLOGIE IN DE PRAKTIJK

EEN KWESTIE
VAN

EVENWICHT

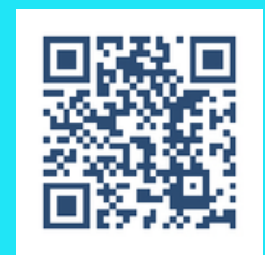
Evenwichtsproblemen komen vaak voor bij kinderen met en zonder een onderliggende aandoening. Om deze problemen doelgericht te kunnen behandelen is een uitvoerig evenwichtsonderzoek van essentieel belang. Uit onderzoek blijkt echter dat therapeuten over te weinig tijd beschikken om frequent en gericht te testen in hun praktijk.

EEN HELPENDE HAND

Innovatieve, digitale toestellen kunnen helpen om bepaalde onderdelen van het meetproces te automatiseren. In de afgelopen vier jaar onderzocht ik samen met de Universiteit Gent en de start-up Creative Therapy of de digitale oefenmat 'Matti' in staat was om de evenwichtsvaardigheden van typisch ontwikkelende kinderen en kinderen met DCD correct in kaart te brengen.

Matti, een drukgevoelig *exergaming* toestel

Aan de hand van meer dan 3000 drukgevoelige sensoren en zo'n 324 ingebouwde LED-lichtjes kan Matti gebruikt worden om verschillende *exergames* te spelen. Dit soort van videogames worden gespeeld aan de hand van menselijke beweging of inspanning ('*exertion - games*').

 Creative
Therapy

ONTDEK **MATTI**
HIER!

GAMIFI-WATTE?

Omdat Matti in eerste instantie werd ontwikkeld als een *exergaming*-toestel konden we binnen deze studie ook onderzoeken wat de mogelijke meerwaarde was van spel-elementen tijdens de uitvoering van evenwichtstesten. Het concept waarbij spel-elementen worden toegevoegd aan een andere context heet *gamification*.

ENKELE RESULTATEN

- Meer dan **1 op 3** therapeuten gebruikt **GEEN** technologie in hun praktijk
- Matti kan gebruikt worden om enkele **eenvoudige bewegingsparameters** te helpen registreren.
- Het gebruik van **spel-elementen** tijdens de testafname kan een **positief effect** hebben op de uitvoering.

 **Jorn Ockerman - Doctoraatsonderzoeker
Revalidatietechnologie - Evenwicht
UGent - Creative Therapy**

VROEGTIJDIGE TEKENEN VAN DEVELOPMENTAL COORDINATION DISORDER

DCD IS MEER DAN ENKEL MOTORIEK

In de grootschalige **ImpAct for DCD** studie in België gaven ouders vaak aan dat hun kind niet alleen problemen heeft met bewegen, maar ook met zaken zoals zindelijkheid, articuleren, slapen, en hun algemeen welzijn. Daarnaast merkten ouders op dat DCD vaak onbekend is in hun omgeving en op school, en dat er een grote emotionele en financiële impact op het gezin was.

DCD IDENTIFICEREN VOOR DE LEEFTIJD VAN 6 JAAR, KAN DAT?

Ja dat kan! Maar het is niet gemakkelijk. Onze kennis over vroegtijdige tekenen en diagnostiek is erg beperkt. De focus van dit doctoraal onderzoek lag dan ook op het in kaart brengen van vroegtijdige tekenen van DCD.

KUNNEN WE AL VERSCHILLEN ZIEN OP BABYLEEFTIJD?

We vermoeden dat dit mogelijk is bij een deel van de kinderen. Resultaten van onze babyvideostudie bij 48 kinderen met en zonder DCD geven aan dat kinderen met DCD minder goede bewegingskwaliteit toonden op de leeftijd van 18-24m. In onze interview studie hoorden we van ouders ook veel vroege signalen in verband met bewegen, spelen, en deelnemen aan activiteiten.

EN WAT OP KLEUTERLEEFTIJD?

Uit onze opvolgstudie van 70 kleuters leerden we dat, op groepsniveau, kinderen met risico DCD consistent onder het gemiddelde scoorden op de MABC-2 en de LDCDQ op de leeftijd van 3, 4, en 5 jaar. Op vlak van fysieke fitheid en gedrag scoorden zij minder goed dan de controlegroep, maar wel nog steeds gemiddeld.

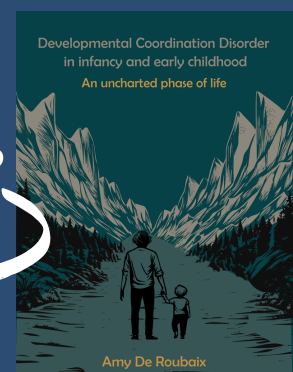
LITTLE DCD QUESTIONNAIRE (LDCDQ)

Op basis van meer dan 600 Vlaamse kleuters werden normen voorzien voor het gebruik van de LDCDQ in Vlaanderen. Deze vragenlijst kan gebruikt worden ter ondersteuning van de anamnese bij een vermoeden van DCD, maar is momenteel niet geschikt voor populatiescreening.

GRAAG HET VOLLEDIGE DOCTORAAT LEZEN?

Stuur een mailtje naar Amy.DeRoubaix@Ugent.be

Amy De Roubaix
Postdoctoraal onderzoeker

NIEUWS UIT PODCASTLAND

REC

Een podcast met en voor neurodivergente jongeren? Beluister **'Gewoon Anders'**

Vier gedreven studenten, maakten samen met docent en onderzoeker Marieke Coussens, een bachelorproef rond de talenten van neurodivergente jongeren. Ze kregen hiervoor steun van de Koning Bouwdewijnstichting. De studenten gingen aan de slag met TikTok en interviewden jongeren. Ook James Cooke, zelf neurodivergent, heeft de podcast beluisterd en is er zot van.

Het doel? Neurodivergente jongeren empoweren, hun unieke talenten tonen, en hun stem erin laten horen. Maar daarnaast ook bewustzijn creëren en meewerken aan een wereld waarin neurodivergente jongeren volledig worden geaccepteerd en gewaardeerd voor wie ze zijn.

- Beluister de podcast (Apple Podcasts, Spotify, Overcast als Pockets Casts) hier:
- Wil je de "making off" bekijken? Neem dan een kijkje naar het filmpje gemaakt door vzw Passwerk:
- Wil je hun TikTok account volgen? Neem dan een kijkje via de volgende link:

Het resultaat? Ondertussen hebben meer dan 1000 mensen de podcast beluisterd! Maar natuurlijk streven we naar meer.... Dus verspreiden maar! We willen ook graag meer jongeren interviewen, dus als je zin hebt om mee te werken, mee financieel te steunen of je hebt andere ideeën; aarzel geen seconde en neem gerust contact op met marieke.coussens@ugent.be

Een andere aanrader is de DCD podcast: **'Krachtig anders, DCD onthuld'**

Ontdek een podcast van inzicht en empowerment. Verken boeiende gesprekken met een onderzoeker binnen het werkveld van DCD, een betrokken ouder van een kind met DCD en een jongere met DCD. Deze ontmoetingen belichten het complexe domein van DCD, met als doel bewustzijn en begrip te vergroten. Laat je inspireren door hun verhalen en ontdek de podcastserie, gemaakt door tweede master REVAKI studenten: Marieke Croonenberghs, Loïc D'Haene, Hanna De Vis, Inèz Vandersmissen en Femke Van Meulder.

- **Aflevering 1:** DCD ontrafeld
- **Aflevering 2:** DCD en ouderschap, de weg vooruit
- **Aflevering 3:** Leven met DCD, de weg naar kracht en mogelijkheden

Spotify link:

Downloadbare PDF:

PLASPROBLEMEN BIJ LAGERE SCHOOLKINDEREN

EEN ONDERBELICHT ASPECT VAN SCHOOLGEZONDHEID

WAT ZIJN LUTS?

Lagere urinewegsymptomen (LUTS) is een overkoepelende term voor plasproblemen die voortkomen uit de **blaas**, de **plasbuis** en de **bekkenbodemspieren**. Problemen die voorkomen zijn **broek- en bedplassen**, plotselinge drang tot plassen, frequent urineren, ophoudmanoeuvres en pijn.

BELANGRIJK?

LUTS is een veelvoorkomend probleem in de lagere school. het heeft brede effecten op het welzijn van het kind, van **psychologische stress** tot beïnvloeding van de **schoolprestaties** en **financiële lasten** bij de ouders. Gezien de aanzienlijke tijd die kinderen op school doorbrengen, is het belangrijk dat de school een gezondheidsbevorderende houding aanneemt t.o.v. plasproblemen. Leerkrachten geven ook aan hierover meer geïnformeerd te willen worden.

ONDERZOEK

De studie onderzocht via vragenlijsten de relatie tussen het **welzijn** van lagere schoolkinderen en LUTS, de invloed van **schoolfactoren** op het voorkomen ervan en de **attitudes** van leerkrachten en ouders ten opzichte van urineweggezondheid.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- Ongeveer op **1 op 5** van de Vlaamse lagere schoolkinderen heeft last van **plasproblemen**
- **Negatieve impact** op **sociale welzijn**, met problemen als pesten en eenzaamheid
- Een **positieve** schoolomgeving, wat betreft **toiletvoorzieningen**, kan **broekplassen** helpen **voorkomen**
- Zowel **ouders** als **leerkrachten** zijn **onvoldoende geïnformeerd** over LUTS en de gevolgen ervan.

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

Door ouders en leerkrachten bewust te maken en risicofactoren te identificeren, kunnen we LUTS voorkomen, beperken of vroeg opsporen en beter behandelen. De onderzoeksresultaten kunnen ook bijdragen aan verbeterde onderwijsprotocollen voor urineweggezondheid, wat de levenskwaliteit van kinderen en ouders verbetert, maar ook kosten kan besparen in de gezondheidszorg.

Bieke Samijn – Postdoctoraal onderzoeker en bekkenbodetherapeut
Ellen Vandamme – Arts-specialist Kinderurologie PUNC Team UZ Gent

EEN HELPENDE HAND

PILOT-STUDIE NAAR DE EFFECTEN VAN EEN CO-TEACHING HANDSCHRIFTPROGRAMMA VOOR KINDEREN UIT HET TWEEDE LEERJAAR

Schrijven blijft een belangrijke vaardigheid, ondanks de toenemende digitalisering. Onderzoek toont aan dat schrijvend leren effectiever is voor het aanleren van spelling en letterherkenning dan typend leren. Toch hebben steeds meer leerlingen moeite met schrijven, wat hun schoolprestaties en zelfvertrouwen kan beïnvloeden. De diverse leerbehoeften van kinderen kunnen overweldigend zijn voor leerkrachten. Kinderkinesitherapeuten, ergo-therapeuten en onderwijsondersteuners, gespecialiseerd in fijne motoriek, kunnen leerkrachten ondersteunen tijdens schrijflessen om de vaardigheden van alle kinderen te bevorderen. Met deze benadering in gedachten, ontwikkelden Nederlandse wetenschappers het co-teaching handschriftprogramma “[Samen Aan de Slag met Schrijven](#)” (SASS). De Revaki onderzocht vorig academiejaar de effectiviteit van SASS op de leesbaarheid van het handschrift van typisch ontwikkelende leerlingen.

ONDERZOEKSOPZET

Deelnemers: 2 basisscholen met elk een interventie- en controlegroep in het tweede leerjaar (58 leerlingen, 5 leerkrachten)

Barbara De Mey - Onderwijsbegeleider Revaki, UGent & pediatisch kinesitherapeut
Lynn Bar-On - Revalidatiewetenschappen, UGent

Interventie: Het SASS-programma, met schrijfonteuning voor een subgroep en advies voor de hele klas, werd zes weken uitgevoerd door kindertherapeuten.

- Selectie subgroep met extra ondersteuningsnood: Quicksan en Schoolvragenlijst voor leerkrachten (SQT).

De controlegroep ontving geen co-teaching.

Evaluatie: schrijfvaardigheid beoordeeld voor en na de interventie met de SOS-2-VL. Na de interventie wordt ook de Quicksan opnieuw afgenomen.

VOORUITGANG IN SCHRIFT

- Schrijfreesbaarheid verbeterde significant meer in de interventieclassen dan in de controlegroep ($p < 0.01$).
- Aanvankelijke achterstand van subgroep ten opzichte van de rest van de klas verdween na de interventie.
- Leerkrachten zagen verbeteringen in handschrift en motivatie in de volledige interventiegroepklas.

We onderzoeken momenteel de langetermijneffecten en testen het programma binnenkort in het eerste leerjaar.

Benieuwd naar meer?

- *Bijstellingen:* zie laatste bladzijde
- *nieuwsreportage* VRTnws

WETENSCHAPPELIJKE EN MAATSCHAPPELIJKE OUTREACH

5 Ghent
8 JUNE 2024

DCD 15th ANNUAL
DEVELOPMENTAL
COORDINATION DISORDER

IMDRC 6th ANNUAL
INTERNATIONAL
MOTOR DEVELOPMENT
RESEARCH CONSORTIUM

Begin juni bracht het **DCD15-IMDRC6 congres** onderzoekers, klinici, onderwijsprofessionals en (familie van) personen met DCD van over de hele wereld samen om de nieuwste bevindingen op het gebied van motorische ontwikkelingsstoornissen, en de link met ontwikkelingsdomeinen zoals cognitie en psychosociale factoren, te bespreken.

Wat waren enkele hoogtepunten?

- De **dansvoorstelling** van jongeren met DCD tijdens zowel de opening als afsluiting van het congres, wat prachtig!
- Door **internationaal bekende keynote sprekers** als Prof. Herbert Roeyers en Prof. David Stodden was het wetenschappelijke niveau zeer lovenswaardig.
- Het goedgevulde, inspirerende en diverse programma van lezingen dat we aan de meer dan **707 deelnemers uit 33 verschillende landen** konden aanbieden. Alle conferentiebijdragen werden open source gepubliceerd.
- Tijdens het congres deelden mensen hun **levensverhalen**: een 13-jarig kind met DCD sprak leerkrachten toe, een moeder smeekte de gezondheidszorg om eerdere diagnoses, en Jason Spinks vertelde poëtisch over zijn leven als volwassene met DCD. Zijn lezing is te bekijken via de volgende link:
- Tijdens de **familedag** genoten ouders van waardevolle gesprekken, terwijl kinderen deelnamen aan workshops, met een geweldig festival, als perfecte afsluiter.

Al brandend om nieuwe ideeën te delen? Het IMDRC 2025 vindt plaats in Brazilië en de DCD-conferentie 2026 in Texas.

DCD BELGIUM

Het congres markeerde ook de lancering van de **DCD Belgium website: DCDBelgium.com**.

Hoewel er de afgelopen jaren veel ontwikkelingen waren, blijft DCD een relatief onbekende diagnose. Via de website willen we weer een nieuwe bijdrage leveren aan het vergroten van bewustzijn en het verspreiden van nuttige informatie en handige hulpmiddelen.

Wat biedt de website?

- Inzicht op de impact van DCD bij kinderen, tieners en volwassenen.
- Informatie over diagnostiek, therapie en ondersteuning.
- Handige hulpmiddelen voor ouders, kinderen, hulpverleners ...
- Toelichting over lopend wetenschappelijk onderzoek naar DCD.

Een speciaal bedankje gaat uit naar de ouderenvereniging Dyspraxis vzw die het mogelijk hebben gemaakt om deze website te lanceren. Benieuwd wie er nog meer betrokken zijn? Lees het op de website.

Het is ook mogelijk om DCD Belgium via mail of facebook te bereiken:

WEETJES

- Eind mei nam Jorn de **EACD Technology & Innovation Award** in ontvangst voor zijn werk met Matti
- In de eerste editie van onze nieuwsbrief maakten we kennis met enkele onderzoeken binnen onze onderzoeksgroep. Voor twee van deze onderzoeken zoeken we nog deelnemers:
 - Voor deelname aan het onderzoek naar **hersenerking tijdens grijptaken bij baby's** (3-9 maanden), contacteer post-doctoraal onderzoeker Nele De Bruyn via nele.debruyne@ugent.be
 - Voor deelname aan het onderzoek naar **dubbeltaken bij kinderen** (7 tot 18 jaar) met **DCD**, contacteer doctoraal onderzoeker Michelle Verhoeven via michelle.verhoeven@ugent.be

AANKOMENDE DATA

Wat mag je absoluut niet missen?

Congressen

- VROEG-congres | 03/12/2024 | Amersfoort
- EACD & IAACD | 24-28/06/2025 | Heidelberg

Bijscholing

- SASS-cursus | 20-21/03/2025 | SIG Gijzegem
- In Balans | 29/04/2025 | SIG Gijzegem
- Hypotonie bij kinderen van 0 - 2 jaar | 22/05/2025 | UZ Gent

